

Spis treści

Wstęp / 9

CZĘŚĆ I

Ewangelikalizm: zjawisko — dzieje — pojęcie

Rozdział 1

**EWANGELIKALIZM JAKO ZJAWISKO WSPÓŁCZESNEGO ŚWIATA — DIAGNOZY
BADAWCZE I PRÓBY POJĘCIOWEJ DELIMITACJI** / 19

1. ROZPOZNANIE EWANGELIKALIZMU / 19

1.1. Ewangelikalizm i jego cechy / 21

1.2. Ewangelikalizm a neoewangelikalizm

(trzy znaczenia terminu „ewangelikalizm”) / 24

1.3. Analizy historyczne / 28

1.3.1. Prekursorzy ewangelikalizmu, czyli ewangelikalizm

avant la lettre / 28

1.3.2. Ewangelikalizm jako nurt w obrębie protestantyzmu / 30

1.3.3. Przebudzenie ewangelikalne / 34

1.4. Nieostrość i płynność granic ewangelikalizmu / 49

2. ANALIZY POJĘCIOWE. CZYM JEST WSPÓLNOTA
EWANGELIKALNA? / 56

2.1. Wspólnota ewangelikalna jako „mały świat” / 56

2.2. Wspólnota ewangelikalna jako wspólnota religijna / 63

3. ZEWNĘTRZNA I WEWNĘTRZNA PERSPEKTYWA W ANTROPOLOGICZNYM
BADANIU EWANGELIKALIZMU / 73

Rozdział 2

**EWANGELIKALIZM A DISKURS WSPÓLNOT EWANGELICZNYCH
— SPOJRZENIE OD WEWNĄTRZ** / 77

1. EWANGELIKALIZM BEZ „EWANGELIKALIZMU”: RECEPCJA POJĘCIA W JĘZYKU
POLSKICH WSPÓLNOT EWANGELICZNYCH / 80

2. NURT PONADWSPÓLNOTOWY A KONCEPCJA KOŚCIOŁA NIEWIDZIALNEGO / 90

3. „SZATA KOŚCIOŁA JEST WIELOBARWNA”: CHRZEŚCIJAŃSTWO EWANGELICZNE I WSPÓLNOTY EWANGELICZNE / 95

4. EWANGELIKALIZM JAKO „TOPOS JEDNOŚCI W RÓŻNORODNOŚCI” W DYSKURSIE WSPÓLNOT EWANGELICZNYCH / 96

Rozdział 3

DZIEJE EWANGELIKALIZMU W POLSCE / 101

1. WCZESNE GRUPY EWANGELIKALNE — PREKURSORY EWANGELIKALIZMU NA ZIEMIACH POLSKICH / 102

2. OKRES STARSZYCH KOŚCIOŁÓW EWANGELIKALNYCH (1844–1939) / 105

3. EWANGELIKALIZM W CZASIE DRUGIEJ WOJNY ŚWIATOWEJ / 115

4. WSPÓLNOTY EWANGELIKALNE W OKRESIE PRL-u / 116

5. EWANGELIKALIZM W POLSCE PO 1989 ROKU / 118

CZĘŚĆ II

Antropologia wobec ewangelikalizmu — dylematy teoretyczne

Rozdział 1

ANTROPOLOGICZNE SPOJRZENIA NA RELIGIĘ I RELIGIJNOŚĆ A ZJAWISKO EWANGELIKALIZMU 123

1. ANTROPOLOGIA I DYSCYPLINY POKREWNE: PERSPEKTYWY I MOŻLIWOŚCI BADAWCZE / 124

2. ANTROPOLOGICZNE KONCEPCJE RELIGII — ZARYS / 130

3. POTRZEBA ANTROPOLOGICZNEGO UJĘCIA EWANGELIKALIZMU W INNY SPOSÓB / 136

Rozdział 2

KU ANTROPOLOGICZNEMU ROZPOZNANIU RELIGII I RELIGIJNOŚCI — ŚLADEM CLIFFORDA GEERTZA / 139

1. CLIFFORD GEERTZ — ANTROPOLOG / 140

2. CLIFFORD GEERTZ — ANTROPOLOG RELIGII / 152

3. CLIFFORD GEERTZ — ANTROPOLOG W TERENIE / 156

4. ANTROPOLOG INTERPRETATYWNY WOBEC EWANGELIKALIZMU / 160

Rozdział 3

INSPIRACJE GEERTZOWSKIE, CZYLI GDYBY CLIFFORD GEERTZ PISAŁ O EWANGELIKALIZMIE / 165

1. ETNOGRAFIA MÓWIENIA (DELLA HYMESA) I ANALIZA POLA SEMANTYCZNEGO — W DUCHU GEERTZOWSKIM / 166

1.1. „Metafory w naszym życiu” / 172

1.2. Analiza pola semantycznego — czyli poszukiwanie narzędzi do analizy / 177

2. ANTROPOLOGIA RZECZY — PO GEERTZOWSKU / 180

3. KOMIZM I HUMOR — GDYBY PISAŁ O TYM GEERTZ / 190

3.1. Wstępne precyzacje pojęciowe / 190

3.2. Antropologia humoru / 195

3.3. Wspólnota śmiechu czy wspólnota humoru? / 199

3.4. Ewangelikalizm a humor / 202

CZEŚĆ III

*Dyskurs wspólnot ewangelikalnych — ewangeliczne uniwersum symboli:
próba rekonstrukcji*

Rozdział 1

„NIE JESTEM Z TEGO ŚWIATA”, CZYLI O METAFORACH EWANGELIKALNYCH / 207

1. WYWIADY ETNOGRAFICZNE Z CZŁONKAMI WSPÓLNOT EWANGELIKALNYCH W ŚWIETLE ETNOGRAFII MÓWIENIA / 208

2. BIBLIA JAKO ŹRÓDŁO METAFOR EWANGELIKALNYCH / 212

2.1. Chrześcijanin to człowiek nienależący do tego świata / 216

2.2. Ludzie wierzący to rodzina duchowa / 224

2.3. Życie to pielgrzymka / 232

Rozdział 2

WWJD, BIBLIA, WYROCKI, CZYLI O MATERIALNYCH FORMACH PRZENOSZENIA MYŚLI / 239

1. ZBÓR / 240

2. WNĘTRZE ZBORU / 243

3. OTOCZENIE PRYWATNE — DOM / 250

4. PRZEDMIOTY OSOBISTE — BIBLIA, KALENDARZE I ZAKŁADKI / 250

Rozdział 3

„POSZEDŁ JUDASZ I POWIESIŁ SIĘ. IDŹ I TY CZYŃ PODOBNIĘ”, CZYLI O HUMORZE EWANGELIKALNYM / 257

1. CZYTANIE *BIBLII* / 262

2. MODLITWA / 265

3. SPOŁECZNOŚĆ Z WIERZĄCYMI, CZYLI NABOŻEŃSTWA I NIE TYLKO / 267

4. EWANGELIZACJA — CZYLI ZETKNIĘCIA Z INNYMI / 270

Zakończenie / 273

Bibliografia / 277

Summary:

Small Worlds of Polish Evangelicalism. An Interpretative Anthropological Study / 287

Podziękowania / 291